

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
17/2834

Vår ref.
17/3950 - EME

Dato
08.09.2017

Høring - forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementets brev 27.6.2017 med vedlegg.

Justis- og beredskapsdepartementet har følgende merknader:

Forholdet til forvaltningsloven

Forholdet til forvaltningsloven § 15, herunder klagereglene etter fjerde ledd, bør vurderes. Videre bør forholdet mellom reglene som fremgår av denne paragrafen og forskriftsutkastet § 19, klargjøres. Anvendelsesområdet til forvaltningsloven § 15 er omtalt i Sivilombudsmannens uttalelse inntatt i Sivilombudsmannens årsmelding for 2006 på side 234-238 (SOMB-2006-59) og i Lovavdelingens uttalelse 10. november 1983 (JDLOV-1983-3200).

Det kan spørres om ordlyden i forskriftsutkastet § 19 annet ledd med krav om at kontrolløren «muntlig skal redegjøre for sitt inntrykk av stedet» går langt nok i å sikre umiddelbar kontradiksjonsmulighet. Ett mulig tillegg som kan vurderes er «og for vesentlige funn».

Forholdene på Svalbard

I det forelagte høringsnotatet fremgår det at på fastlandet ligger ansvar for tilsyn med salg av tobakksvarer og innkreving av tilsynsavgift fra salgssteder hos «kommunen», jf. §§ 16 og 25 i forslaget, mens Helsedirektoratet vil føre tilsyn med salg til forbruker på

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Departementsrådets
sekretariat

Saksbehandler
Elin M Elverhøy
22245529
elin.elverhoy@jd.dep.no

flyplasser, tog mv, jf. § 23. Det fremgår i punkt 2 i notatet at det er Sysselmannen som har tilsynsansvar på Svalbard, men at dette kan delegeres til Longyearbyen Lokalstyre.

Spørsmålet om tilsynsmyndighet på Svalbard er gitt særskilt omtale i den siste Svalbardmeldingen. I kap. 5.2 på side 32 annen spalte er det sagt at det generelle utgangspunkt ved gjennomføring av lovgivning for Svalbard de senere år har vært at fagmyndighet på øygruppen tillegges den instansen som har det aktuelle ansvaret på fastlandet. Mens det tidligere var slik at Sysselmannen i fravær av stedlige fagmyndigheter og med lang avstand til fastlandet, ble tillagt oppgaver og ansvar, er det i dag både naturlig og hensiktsmessig at relevante fagmyndigheter utøver disse direkte.

Justis- og beredskapsdepartementet mener at det nå bør vurderes nøye hvorvidt det er ønskelig å legge tilsynsoppgaver til Sysselmannen som ikke naturlig hører under etatens ansvarsområde, og som Sysselmannen selv ikke har fagkompetanse til å utføre. Tilsyn etter tobakkskadeloven og tilhørende forskrifter er en slik type tilsyn.

Det fremgår av notatet at forskriften i praksis kun gjelder i Longyearbyen, og ikke i de andre bosettingene på Svalbard. Longyearbyen lokalstyre er et kommunelignende organ, og HOD bør derfor vurdere om tilsynsansvaret for Longyearbyen kan legges direkte til lokalstyret med Helsedirektoratet som overordnet organ. Vi ber uansett om at tilsynsansvaret løftes vekk fra Sysselmannen.

Det fremgår av tobakkskadeloven § 3 at Kongen i forskrift kan fastsette særlig regler av hensyn til de stedlige forhold. HOD kan på denne bakgrunn tilpasse reglene i forskriften etter de stedlige forhold på Svalbard.

Tilsynsansvar etter tobakkskadeloven

Sysselmannen er også i tobakkskadeloven gitt tilsynsansvar som tilsvarer kommunenes ansvar på fastlandet. JD mener, på bakgrunn av det som er nevnt over, at man også her bør fjerne tilsynsansvaret fra Sysselmannen, og at man heller vurderer å legge tilsynsansvaret til Longyearbyen Lokalstyre, Helsedirektoratet eller annet relevant organ. Sysselmannen har som nevnt selv ingen faglig innsikt eller kompetanse på dette området. Sysselmannen vil kunne bistå med svalbardfaglig kompetanse dersom det er behov for dette.

Vi ber med dette om at HOD vurderer en endring i tilsynsansvaret både etter tobakkskadelovens bestemmelser og etter forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv., § 16 og 25.

Til forslaget § 27 annet ledd

I forslaget til ny forskrift vedrørende registeravgift bestemmes i § 27 annet ledd første setning at «Avgiften skal utgjøre 0,11 promille av årlig omsetning». Ordlyden «årlig omsetning» kan misoppfattes. Grossister av tobakksvarer og tobakkssurrogater kan tenkes ha flere varer som omsettes enn bare tobakksvarer og tobakkssurrogater.

Dersom det er tilfelle, foreslår vi at § 27 annet ledd første setning justeres slik at det fremgår at avgiften skal utgjøre 0,11 promille av årlig omsetning relatert til tobakksvarer og tobakkssurrogater.

Regeltekniske merknader

Forskriftsenheten i Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet har også saken til vurdering. Eventuelle regeltekniske merknader vil bli oversendt i eget brev fra Forskriftsenheten.

Med vennlig hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Elin M Elverhøy
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur